

Per què vessar la sang inútil?
Dins de les venes—vida és la sang,
vida pels d'ara—i pels que vindran;
vessada és morta.

MARAGALL

ANY I N.º 3
Coll-Blanc, 24 de desembre 1930

AVSEV
AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET
D'AVIATAT

El desgavell ja no pot ésser més
gran, i quan tota està desballes-
tat per força ha de caure.

Prat de la Riba

Redacció i Administració:
COLL-BLANC, 47 - HOSPITALET

...AL VENT DÉXFEM-LA EN SENYAL DE LLIBERTAT!

QUI T'É RAÓ? Dels amics de BANDERA O despotisme i anarquia o justícia social

Una iniciativa feliç

En el caos immens que presenta la política espanyola, tothom qui es creu tenir la idea salvadora, l'exposa i en fa un programa. Qui té raó?

Dies enrera no ens haurien preocupat gaire les directrius peninsulars; teníem prou feina a cuidar-nos de dirigir la nostra de vida, per no abassegar-nos el panorama espanyol. Era a través de la política catalana que miràvem l'espanyola; tenia de coincidir, per extranya paradoxa, el temps de les prèdiques aferrissades de Catalunya endins, perquè l'atenció es desentengués de Catalunya girant la vista a tot arreu menys al seu lloc primer.

Quina llàstima fa constatar com a definitivament passats aquells temps qualificats d'infantívols, romàntics i ingenus, en què l'esperit ciutadà permetia emprendre obres de tanta ambició com la Sagrada Família, l'Hospital de Sant Pau, la conquesta del cim del Tibidabo, una exposició Universal, la creació de l'Orfeó Català, etc.; seria possible concebre, avui, obres filles d'un optimisme i un entusiasme semblants?

La lluita fratricida ens ha portat això: el pessimisme, l'escepticisme, la desgana de fer, el plaer de destruir, el fàstic i l'enuig de viure la vida del poble culte; i la mirada esbalaïda i neuròtica sols sap girar-se, amb remors de grunyiments malhumorats, a actuacions ibèriques que la política catalana hauria per sempre desterrat.

El comerç d'imperialisme que havíem assolit s'acaba d'esvaïr. Totes les objeccions que es poguessin fer contra determinades actuacions catalanístiques, no són prou a destruir el fet; la ruptura d'unitat de front i de confiança entusiastes en l'actuació dels que breguen a la davantera, han portat aquest pessimisme ciutadà, aquest escepticisme esterilitzador que mata en flor, perquè resta l'assistència col·lectiva, qualsevol intent de continuació del penós camí.

Jo no sé si els homes qualche vegada han delinquit, però la doctrina no són els homes, i sempre estarà més exposat a falter aquell qui fa les coses que aquell qui s'assigna la missió de criticar-les.

No volem escatir on rau la culpa, però sí que constatem el fet dissortat de la nostra davallada; avui no es pot parlar desinvoltagent de realitats sinó és amb exquisit tacte per no ferir als zelosos, que tal volta equival a peresosos.

Si la generació que fineix passarà a la Història coronada de llorer per haver sabut crear i fer créixer el catalanisme integral, la que avui substitueix a la primera sembla que vulgui que la Història l'assenyali com a destructora del primer moviment; però el món camina i no para esment de la generació segona, puix que al seu darrera vé la tercea que sabrà unir a la tradició en mal hora abandonada i viltinduda, l'optimisme, l'esperança, l'esforç i la fe en un esdevenidor victoriós.

A PROPOSIT D'UNA ANECDOTA

Ricard Lluch, el benivolgut artista del moble, ha rebut aquestes dues interesantíssimes lletres en resposta a la lectura de l'anècdota que en el número passat figurava en la secció *Un ocellat ens ha dit...*

Les publiquem amb molt goig i aprofitem l'ocasió per agrair públicament en nom d'En Lluch la gentilesa d'haver contestat a la tramesa de l'exemplar de BANDERA.

Diu la primera que és del venerable poeta Apelles Mestres:

Saluda a l'artista Ricard Lluch i li dona les gràcies per l'envio del periòdic contenint la divertida anècdota del metge i el tamboret, el seu affm.

APEL·LES MESTRES

Barcelona, 12 desembre 1930.

I l'altra:

(Hi ha un membret que diu: *Secretaria particular de D. Francesc Cambó*).

Barcelona, 12 de desembre 1930

Sr. Ricard Lluch.

Molt Sr. meu:

Moltes gràcies per la seva atenció en enviar-me el retall publicat al periòdic local BANDERA. L'anècdota, realment, és molt xocant.

Seu afectíssim amic i s.

JESUS CAMBÓ

En acceptar, amb gran honor, la invitació que se'm va fer per escriure en aquestes planes, no se m'acut altra cosa que fer l'elogi de la feliç iniciativa tinguda pels fundadors d'aquest periòdic.

Si l'aparició d'un periòdic portaveu d'un ideal és sempre cosa digna de constatar-se quan l'ideal és la reivindicació de la personalitat d'un poble i quan el periòdic surt a la llum en un ambient mancat gairebé del tot de valors espirituals, aleshores el fet porta el segell de les coses transcendents. L'aparició de BANDERA, portaveu dels ideals de Catalunya, a la barriada de Coll-Blanc, pot ésser evidentment, un fet transcendental, si els redactors d'aquest periòdic li dediquen el màxim esforç i el màxim amor.

La barriada de Coll-Blanc ha crescut d'una manera rapidíssima. En pocs anys ha passat del no-res, gairebé, a tenir una població que moltes ciutats no tenen. I tal vegada aquesta mateixa ràpida creixença material, ha estat la causa de què

en l'ordre espiritual tot estigui per fer.

La desproporció en els ordres espiritual i material és una cosa tant manifesta, que no dubto que hauria estat aquest un dels motius determinants dels que tingueren la bella iniciativa d'aquest periòdic, BANDERA, i aquest és el seu valor; no serà un de tants; sinó que vé a omplir un buit, a satisfer una necessitat.

Pels afectes i amistsats que em lliuen a la barriada de Coll-Blanc, per l'honor d'haver-la representat tants anys en Corts, no puc menys que proclamar la meua joia i fer vots per què el desvetllament espiritual que s'inicia faci la mateixa via que en tant pocs anys ha fet el progrés material de la barriada, bo i desitjant que la BANDERA que aixequen amb el títol del vostre periòdic ho sigui d'unió i de germanor entre tots aquells que per damunt de totes les aspiracions humanes hi posen la grandesa i la llibertat de Catalunya.

ANTONI MIRACLE

Què passa al "Cine Marte"

Josep Aguilar, expulsat de l'empresa.—Dos cinemes nous en perspectiva.—Aguilar, Balanya i Tarradón, S. en C.—Altra vegada ase per vedella? —Ja n'han ennyat un.

En el número passat donàvem compte en una breu notícia d'un acte violent comès en el cinema "Marte" pel sometesta Josep Aguilar.

Com dèiem, aquest havia estat fins aleshores un dels socis de l'empresa i l'abús d'autoritat que va cometre fou a causa del despit que li produí l'esser-ne expulsat.

Com que la notícia donava tela per fer hem volgut esbrinar de bona font—i tant bona!—per quines causes es va procedir a l'expulsió d'aquest subjecte.

Quan va construir-se el cinema, Josep Aguilar hi actuava de mestre d'obres amb un sou de cent pessetes cada setmana.

Un dia l'home es vegé obligat a pagar algunes despeses i, com que es veia apurat, va demanar a un dels socis que l'hi prestés els diners oferint tornar-los-li amb un cinc per cent i a un tant cada mes, però quan fou l'hora s'hi negà, retornant-li tant sols l'import del préstec i amb les mateixes pessetes que llavors anava cobrant i que li corresponien com a soci de l'empresa.

Temps després s'inaugurà un nou cinema, el "Reial" i ells tractaren de comprar-lo, essent el capdavanter en les negociacions el mateix Aguilar.

En arribar l'hora de tancar els tractes, amb la seva característica fiema va prometre als venedors que, al cap de dos dies, els seria fet efectiu l'import. Aquesta sortida, és clar, va sorprendre als seus companys d'empresa que ja sabien que ell no tenia cap peseta i ells no estaven, tampoc, disposats a pagar-ne més.

Així és que en sortir tot seguit van preguntar-li:

—I bé, amb què compteu per pagar demà passat?

—Jo? Amb res—féu ell arronçant les espatlles.

—Doncs bé tindreu algun mitjà per treure les pessetes—insistiren els altres socis.

—No us he dit que no compto amb res?—respongué ell alçant la veu.

Davant aquesta resposta els empresaris tingueren d'arreglar-se-les com van poder per tal de trobar les pessetes i no quedar malament.

I sortides com aquesta, l'Aguilar les feia a cada moment. Ell sempre tenia on trobar pessetes, però mai va portar-ne cap.

Vingué, però, que en una reunió de l'empresa fou acordat per unanimitat que tots aquells que desitgessin celebrar reunions en l'estatge de l'empresa abonessin deu pessetes pel llum.

L'Aguilar, però, es veu que es creia que per ell la regla no existia i donava autoritzacions a tort i a dret per celebrar actes sense que fessin efectiva la quantitat assignada.

Havent-li demanat algú per què obrava així, l'home li va respondre despectivament que ningú era jutge dels seus actes i, per tant, feia el que a ell li plavia.

Caiguda la dictadura

com tothom sap, l'Aguilar, en Rueda i uns quants més van constituir un centre republicà federal (de tot això només en tenia—en té—el nom); ací van començar el treballs per trobar socis.

L'home, és clar, va aprofitar totes les ocasions que se li presentaren per obligar a inscriure's en el seu *Círculo Republicano*, etc., etc.

A la porta del cinema *Reial* hi ha una petita parada on un pobre vell hi ven lliminadures. Com que li deien estar gratuïtament, l'Aguilar va aprofitar-ho per fer-lo inscriure en el *Círculo*, etc.

L'home s'hi negà manifestant que ja pertanyia en una entitat similar —es veu que li havia vist l'orella— i l'Aguilar, davant la negativa va

La simultaneïtat disjuntiva d'ambdós membres d'aquesta enunciació, sens presenta correlativament contrària: go és, la manca de justícia social, engendra indefectiblement el despotisme i l'anarquia, i contràriament l'efectivitat de la justícia social, mata l'anarquia i el despotisme.

La posició de qualsevulla societat, que no es fonamenta en el dret, en l'autoritat, en la justícia, en el sacrifici i en la virtut, cau invariablement en el desordre.

La idea anarquista, proclamant la igualtat, no sols essencial, sino omnimoda entre els homes; nega de facto, el dret a ningú d'ésser erigit en superior, ja que entre iguals desapareixen drets i deures, s'esborra la idea de súbdits i superiors i en conseqüència s'anulla el principi d'obediència, i per això mateix, sobra la llei, sobra l'autoritat, sobra la justícia i s'alça triomfant el desordre social.

Desordre que, a la fi, ha d'ofegarse amb la força bruta, o d'un home i en diem despota, o del poble i en diem anarquia, com esdevé a Rússia; encara que avui es suavitzen aquests conceptes vestint-los amb la denominació de *dictadors*, qui ja planen sobre nosaltres des de dalt, ja brollen espontàniament des de baix, però que, a la fi, són els depositaris imprescindibles del poder, perquè són els únics depositaris de la força material.

Trista condició la de la societat civil que, impotent per defensar el dret, l'autoritat, la justícia i l'ordre, davalla escalonadament, feta trossos, des del seu enlairat, seti, per caure en un règim d'ordre militar.

I de fet: en l'esdevenidor acabaran emperadors, reis, presidents de repúbliques i governadors de comunitats fugint a la desbandada, arrossegada llur autoritat pel fang pastat en la pròpia sang, si no es conduïx els pobles pels camins de la justícia equitativa.

Una de les més flagrants subversions d'aquesta justícia equitativa, és avui, la inversemblant pujança del capitalisme financer, burlador de tota llei humana, mediatitzador de Premsa, Parlaments i governs, i el més gros escàndol immoral que es pugui oferir a la visió de la gran massa papular que, empobrida i famolenca contempla amb odi una diferenciació de classes tant repugnant, com la de Roma pagana, entre grans senyors i vils esclaus.

I aquesta tant depriment davallada de la justícia social, paral·lela amb la de la societat civil, sols té un aturador i és el retorn a la caritat cristiana preconitzada per l'incomparable polític del segle, Papa Lleó XIII en l'Encíclica *Rerum novarum* que tindria d'ésser el punt de convergència de tota l'legislació social.

I. M.

enviar una instància a l'Ajuntament per tal de què treguessin la parada del pobre home deixant-lo així sense lloc on poder exercir el seu petit comerç.

Quan els altres socis es donaren compte d'aquesta criaturada van contrarrestar l'instància i el pressupme republicà restà sense veure portada a cap la seva acció infantívola.

Davant les indicacions que li feren els seus companys referent a

segueix a la darrera pàgina

10 cèntims